

منیش بوخوم دهگریام

زاریا شیخانوفا sarya_shexanova@yahoo.de

له دنییه که هیج کسینک هیندهی پوره نامین میهره بانو دل پر له نهوا نه بوو، نهو به قوربانوو سه ده قه ی هه موو که سینک ده بوو، هه موو

کسینکی خوشه ویست ، جیا له مهش له هه موو کوردستان ژنیک نه بوو وهک نهو مهرومالات و زینده وهه رکانی نهو ولاته ی خوشبوئ. نه گهر مریشکینکی هینکه کهر به هوی نه خوشیه که وه مرداره بوایه ، نهو پوره نامین وهک هه میسه له بهر هه یوانه که یان دانه نیشوو چاره کانی پر نه بوون له فرمیسکو به دنیکی زور خه مگینه وه به سهر هینکه ی خوشی نهو مریشکه ی هه نه داو، ئینسان سهری سورنه ما له وهی، که نه م ژنه نه م هه موو

و شه جوانانه له کوئ بهرچن نهکا بو مریشکین که مرداریونه وهی به هیج شیوه لای هیج کسینک گرنک نه بوو. رۆژنیک له حه وشه که یان مریشکینک به سهره گیزه وه به له رزه له رز لئی نریک بو وهو، پاش که مینک خولانه وه به لادا هاتوو که وته په له قازه، پوره نامین نه گهرچی هاواری کرد چه قویه کی بو بهینن، به لام چه قو به ملیا نه گه یشتوو مریشکه که به په رکه میکی زوره وه مرداره بوو. پوره نامین وهک کاری هه میسه ی کیشای به سهر سینگی خویداو که وته ناله و لاله وه ، نهک لالیم دای یخوا هه ر بوخوم، خۆدوئنی دهنوت قه تیبه که به خویداوه ده چوو له کادانه که هینکه که ی بکا، بو قهت رۆژی له رۆژان هینکه یه کی دۆراند! نهک چاوم کوئر بیت مریشکه په رخور میه که م، مریشکه چا و قله نیسکه که م بو هینکه ی تامدارت .. هتد. خۆنه گهر مانگایه که به هوی لایلون جاینو لایلون خوارده وه مرداره بوایه ، یامه ریک شوانیک به بهرد یاخو په لاریک قاچی بشکاندایه، یا سه گینک که سینک ته قه ی لیکردایه و بی توپاندایه ، یا که ریک به هوی بارلینانی گرانو برینی پشتیه وه بتویایه، گرنک نه بوو خاوه نه که ی کینه، نهو نه و وهک هه میسه نه ی کیشا به رومه تی خویداو ماوه یه کی زور به سهریا هه ئینه داو نه یلا وانه وه. نهو خۆ نه گهر ژنیک منالی له بارچوایه ، یاخو نه گهر منانیک له دنیبه که به هوی ددان نیشه وه بناگوئیی هینده ی جهریه کی لیه اتایه ، یاتوشی کۆکه ره شو، گرانه تاو، مه لاریا، سوریزه وه په تایه کی تر بوایه که خوا به زستانان له ههر وه رزینکی تر زوو تر هه وانه ی منالانی ده کرد، نهو پوره نامین شیوه نی دنیایی بو ده کردو رومه تی خوی هینده ده رنیه وه تاخوئنی لیده هات. من له ژیاندا هیج که سینک نه دیوو که وهک نهو بتوانی به سهر مردوه هه لداو دۆستو بیگانه هینده به کون بهینیته گریان. نه گهر نه ونه خوشیانه ی که باسم کرد ببوایه ته هوی مردنی که سینک و زرمی سینگ کوتان له مانیک به رزبویه ته وه، نهو پوره نامین به قز ریننه وه له پیش هه موو که سینک ده گه یشته نه ویو له ههر که سینک زیاتر قزه سپیه که ی ده سه که نه ده کرد. له وناوچه و ده وروویه ره هیج ژنیک نه بوو بتوانی له لا وانه وه دا به رنه گاری بیته وه. ژنانیکی زور سنگ کوتان و پیا هه لدانو لا وانه وه له وه وه فیربوون . من باخچه وانای مانی پوره نامین بووم و رزم بویان ناوده دا، من نه وکاته منال بووم و ته مه نم هه ر ۱۳ سالیک ده بوو ، بهس بر وا بکه ن حه سویدیم به ونینسان و ناژه لانه دا ده هات که ده مردن و یاخو مرداره وه ده بوون ، چونکه من به زیندوئنی هیج کات که سینک به وشه یه کی شرین نه وازشی نه دا بو مه وه، نه وهنده ی به بیرم ده هات من و منالانی تری ، نه گهر جارنیک قسه یه کی خوش به رگونچکه مان ده که وت، نهو سه دان جار له سه ره له و نافه رمایه کی زورناسایی سه دان جینوو سوکایه تیمان پیده کرا. نه گهر چی پوره نامین وهک مناله کانی خوی جیسایی بو ده کردم و به قوربان و سه ده قه م ده بوو، به لام زوربه ی جار له کاره کانم نارازیبوو ، نه گهر داره نه نجیرنیک به رگرتنی وهک سالی پار نه بوایه و نه گهر داره قه یسیه که به هوی نه خوشیه کی سروشتیه وه سیسو هیشک بوایه ته وه نهو من تاوانبارده کرام.

من زور حه زم ده کرد بزانه، نه گهر منیش وهک منالانی تر به نه خوشیه که بمرم و یاخو له ناوهرزو له کاتی بیتله پدا مارنیک پیمه وه داو جوانه مرگ بم، پوره نامین چون به سهر هه نه داو چون نه لایته وه . بویه رۆژنیک که وته بیر کردنه وه ویستم کارنیک بکه م که گویم له به سهر هه لدان خوم بیت ، سهرتا ویستم خا که نازنیک بکیشم به پای خوم داو پام وهک شووتی شه ق که م ، جارنیک تر ویستم چه قویه که بکه م به زگی خوم داو خوم تالیومردن بهرم ، ته نها بونه ختیک لا وانه وه ، به لام چه ندیکم و هینا و برد نه موئرا. نیوه رویه که که پوره نامین له به ره یوانه کایان پای راکیشابوو له سهر خۆ خه ریکی سیگار پیچانه وه بوو، بیرنیک به میشکه دا هات. نهوان له حه وشه که یان بیرنیک ناوی یه کچار قولیان هه بوو که هه م بوخواردنه وه هه م بو مهرومالات ناودان به کارده هینرا. نهو بیره نریک به بیست بانیک قول ده بوو، تاده و لکه ناویکت درده هینا ، قیر سپی ده بوو، ده رگایه کی له ته نه گه دروستکراو درابوو به سهر نهو بیره دا که هه میسه به ردیکی که وهی به سه ره وه بوو بوو نه وهی منالوتوئو مهرو مالاتی تینه که وئ. پوره نامین به ویه ری دلدوده وه سه رگه رمی سیگار پیچانه وه بوو، ته نانه ت ناگای له وه نه بوو که من چون خه ریکم به ناسپایی ته نه گه ی سهر بیره که لانه به موو به رده گه وره که ی تیفری نه دم . له نا کاویکه تاهیزم تیدا بوو به رده که م فری دایه ناو بیره که و، وهک که سینک که له راستیدا بکه ویتنه ناو بیرنیکه وه، هاوارم کرد وای خنکام. دوا یی له وه به چا و نوقانی پام کرده حه مامه که وه که ریک له پانده ستی بیره که دا بوو. له وئ قازانیکی گه وهی تیا بوو ، که له کاتی خوشوریندا ناویان تی ساروو گهرم ده کرد، قازانه که به شیویه که گه وره بوو من توانیم به ناسانی بیده م بانخوما و له ژیریدا خوم بشارمه وه. که نه م م کرد به دله راویکو حه سره تیکی زوره وه چاره ی بووم تا گوویم لیبی چون پوره نامین به سهرمدا هه نه دا. چاره و پوانیه که م به جیبوو، هه رنه وهنده ی پنه چوو پوره نامین به هه له داوان و فیزاح کردن خوی گه یانده نیوار بیره که و له کاتیکدا په یتا په یتا ده ی کیشا به سینگوو

پوومەتی خۆیدا ،ھاواری دەکرد ،کۆرە جیرانو میران بەفریامان کەون ،کۆرە ئەحە خنکا ، ئەحە هی هەنجیر ناودەرو بیستان بژارکەرم . بەهونیوەرۆ گەرمە نازانم ئەو میگەلە خەنکە چۆن وازوو کۆبوونەووە . خەنکەلە ئەتاوی خنکانی من سەریان ئیشیوابوو ،وەک میروولە بەیەکدا دەهاتن، یەکیەک دەیووت بڕوا ناکام مابن، ئەم بیرە بێ حەد قوئە . کەئەمە دەوترا پورەنامین دەیقیژان ،کۆرە ئەحە گەردن زەردم رۆ، باخەوانی باخی بێ باخەوانم رۆ، کۆرە دەنگ خۆشەکە ی ئاوام رۆ ، خەوخۆشەکە ی نیوەرۆانم رۆ، کۆرە زۆرخۆرەکەم رۆ،کۆرەلەجیی گشت کەسەکەم، جابن تۆ ئەم بەهەرە نە ریزە قەیسەکان چۆرەکەنوو نە دارهەنجیرهکانیش پایزان بەردەگرن. جاپاش تۆ کۆ چیلکەودارم بۆیکیشیتەووە بۆ تەنورداخستن و حەمام گەرمکردن. ئەم وشانە گۆنچکەمی وەک گۆنچکە ی کەریکی میهرەبان قولاخ کردبوو ، پڕ بەدڵ حەزم دەکرد کەئەمە بە راستی رووبیدایە. خیرا کەسیکیان بەپەتیکەووە بەستاو شۆریان کردووە بۆ ناو بیرەکە ، ژنان بەدیار بیرەکەووە سنگ کوتانیان بوو. من هیچ کاتیک هیندە بەسەرویانم هەنەدرابوو،کەسیک دەپوتو یەکیکی تر دەیسەنەووە. من ئەم دەزانی کە ئەم هەموو نرخ ریزەم هەیە، من ئەم دەزانی لەلای خەنکی هیندە خۆشەویستم. ئیستا بۆ یەکەم جار بوو پەیم بەکەسایەتی و چاوی جوان و بەژنی ریکی خۆم دەبرد، بۆ یەکەم جار بوو گۆنم لێ بێ کەژنان هیندە بەدئو داووە بەسەر و باھومدا بلاوینەووە ناگرلەدئی دتەرقتین ئینسان بەردەن، من ئەم دەزانی کەنەبوونی من ، دەتوانی کارەساتیکی هیند گەرەبنیتەووە و بەوشیوویە خەنکی خەمگین و غەمبارکا. ئەو هەموو کچە بەژن شەنگەبیانە ی کە تادوینن حەسرەتم بوو نەختە نیگایەکم تیبەرن، ئیستا خەریک بوون لەسوێ مردنی من قژە خواوەکانیان پڕ بەچنگ دەسکەنە دەکرد . ئەولاولانەوویە بەجۆریک کاری تیکردم ، کەلە حەمامەکە خۆم پینەگیراوە بەبێ ئەو ی بتوانم پیش بە خۆمبگرم دام لەپرمە ی گریان. من لەوخەنکە بەکوئتر بۆ ئەحەیەک دەگریام کەکەوتبوو ناویبیرەکەووە ئەم هەموو جوانیو نازداریە بەهرەمەندبوو. قوئپە ی گریانی بەسوێ من سەرنجی ئەو حەشاماتە ی بۆ لای حەمامەکە راکیشاوە،یەکن گوتی ئەووە کییە لەو حەمامە دەگری؟ مەگەر ئەو ئەحە نیە ؟ ژنیک هات دەرگاکە ی کردووە کەسەروسەکووتی من بینی لە ترسوو وەحشەتا دایلەقیژەو ھاواری کرد ئەحە زیندووە، خەنکی تاویاندا یە حەمامەکە، ئەو شیوون و واوویلا یە بەیەک چرکە فزە ی لێووە بڕا. دوو زەلامی چوارپەل قەوی گرتیان بەپیلماو گوتیان :ئە ی ئەووەنیە ئەم زێرە کوشتیە زیندووە! دەمیینی ئەوخەنکە چۆن لەحەسرەتی من رەنگ بەروویانەووە نەمابوو. کاتیکم زانی منیان بە پەتیک بەستایەووە، سەرەتا وامزانی کەفریم ئەدەنە ناویبیرەکەووە، بۆ ئەو ی شیوونو و اوویلاکە بەردەوامی، بەلام وانەبوو، ئەوان بە گۆتسەبانە ی حەمامەکەووە سەرەو خوار هەلیان واسیم . بڕوا بکەن ئەژانیاندا ئەووەندە لێدانم ئەخواردبوو . بەلامەووە سەیریوو ، خەنکیک کە چەند خولەکیک لەمەو پینش سنگی خۆیان بۆم دەکووتا بەسەر و باھووی مندا هەلیان ددا بۆ وام لێدەکەن،مەگەر ئەووەمەو شیوونو رۆرۆیە بۆ ئەدەسدانی من نەبوو؟ من وام دەزانی بەو ی کە نەخنکاوم ، هەموو شادمان دەبن و باووشم پیندا دەکەن و لەماچو نامیزی خۆیان نقوم دەکەن ، بەلام وانەبوو . پورە نامین کە چاوەکانی لەبەر گریان و شیوونو رۆرۆ سور سور بووونەووە، بەرقەووە دەیگوت ، بیکوژن ، ئەم کەلە بەرازە خۆ ناوژگی هەموومان ی بڕی ، ئەو کۆرم مار بەبن هەنگلئەووەداو زوخاوەلەگۆیتەووە بێ، ئەم خەنکەت بۆ وا لیکرد؟ بەلام ئەوانە هیجی گرنگ نەبوو، بۆم گرنگ ئەووەبوو ئیستا ئیتر دەمزانی وەک مەنالیک لەچ بایەخ و نرخ و خۆشەویستیەک لەناو ئەوخەنکەدا بەهرەمەندم.. !

٢٠٠٦/ ٢/٢٢

وینەکە لە ئەنتەرینیتەووە وەرگیراوە!